

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

**Az oktatói munka hallgatói véleményezésének (OMHV)
szabályzata és az alkalmazott kérdőívek**

Összeállította

Dr. Csábi Eszter

Dr. Kasik László

2021. március 22.

Tartalomjegyzék

Az oktatói munka hallgatói véleményezésének előzménye	3
Általános rendelkezések és speciális szabályok	3
Az OMHV megszervezése és működtetése	3
Kérdőívek	5
A hallgatói vélemények kiértékelése és közzététele.....	9
<i>Kiértékelés</i>	9
<i>Közzététel</i>	10
Az oktatói eredmények TÉR-ben való megjelenése	10

Az oktatói munka hallgatói véleményezésének előzménye

Az oktatók tudományos teljesítményének, oktatási terhelésének és egyéb közéleti, tehetséggondozási feladatainak értékelése mellett nagyon fontos – és törvény által előírt – minőségbiztosítási és -fejlesztési cél az oktatói munka hallgatói véleményeztetése (OMHV).

Az SZTE BTK-n a törvényi előírásoknak megfelelően korábban is értékelhették a hallgatók az oktatók munkáját, ám ezzel a lehetőséggel kevesen éltek. A most kidolgozott OMHV lehetőséget teremt az egységes (kari szintű) véleményezési rendszer működtetésére, ami mellett az egységek saját véleményezési rendszert alkalmazhatnak, azonban az a kari OMHV-t nem helyettesítheti.

Általános rendelkezések és speciális szabályok

A jelenleg hatályos nemzeti felsőoktatási törvény szerint

- 46. § (2): a hallgató joga, hogy véleményezze az oktatói munkát;
- 2. §. (4): a véleményezés a hallgatói jogviszonyból eredő alanyi jog, amit az egyetemi és a kari szabályzat keretei között gyakorolhat;
- 2. § (3): a meghirdetett kurzusokhoz rendelt oktatókat valamennyi részt vevő hallgató jogosult véleményezni;
- 1. §: a véleményezés célja az, hogy a hallgatók ily módon járuljanak hozzá az oktatói munka minőségfejlesztéséhez, továbbá közvetlenül segítse az oktatói tevékenység fejlődését;
- 2. § (1) (2): a véleményezés kiterjed az oktatást végzők teljes körére (főállású és meghívott oktatókra), és az oktatók munkájának tartalmi és módszertani véleményezésére;
- 21. § (6): az intézményi minőségbiztosítási és -fejlesztési programban kell szabályozni és korrodinálni az OMHV rendjét.

Az OMHV megszervezése és működtetése

A jelenleg hatályos nemzeti felsőoktatási törvény 3. §-a szerint

- (2): az oktatói munka hallgatói véleményezése kari szinten zajlik;
- (1): a véleményezés teljes folyamatának (megszervezés, végrehajtás, irányítás, ellenőrzés, adattárolás) felügyelete a dékán feladata;
- (4): a folyamat során a dékán együttműködik a Hallgatói Önkormányzattal (HÖK);
- (3): a véleménynyilvánítás (vagy annak hiánya) miatt a hallgatót hátrány nem érheti;
- (5): az összesített adatokat tartalmazó iratok és elektronikus dokumentumok kezeléséért és megőrzéséért a BTK Dékáni Hivatala a felelős;
- (6): az adatok feldolgozásban résztvevők írásban nyilatkoznak arról, hogy az adatokat illetékteleneknek nem szolgáltatják ki;
- (7) az oktatók (véleményezettek) jogosultak a véleményezés lebonyolításával kapcsolatban észrevételt tenni, illetve panasszal élni a dékánál;

(8) valamely oktatóról készített hallgatói véleményezés akkor érvényes, ha az általa oktatott tárgy valamennyi részt vevő hallgatójának legalább negyede (25%-a) véleményt nyilvánított, ellenkező esetben az adott tárgyra vonatkozó összes véleményt meg kell semmisíteni.

A jelenleg hatályos nemzeti felsőoktatási törvény 4. §-a alapján

- (1): a véleményezés az erre a célra létrehozott internetes felületen zajlik a véleményeztetni kívánt szorgalmi időszak UV hetének utolsó napjától a tárgyhó utolsó napjáig (ősz félév esetén február vége, tavasz félév esetén július vége); a hallgató egy oktató munkáját csak egyszer értékelheti anonim módon;
- (2): a véleményezésre használt elektronikus kérdőívet a dékán felügyelete alatt szerkesztik az erre általa felkért munkatársak, akik egyeztetnek a kari HÖK-kel, majd a kérdőíveket a KT-nak jóvá kell hagynia;
- (3): az értékelést az oktató elektronikus úton kapja meg; a tájékoztatást követő 15 napon belül az oktató írásos véleményt fűzhet az eredményhez a dékánnak címzett elektronikus levélben; az eredményeket teljes körűen csak a dékán ismerheti meg, az oktatón kívül az oktató eredményeit csak a közvetlen munkahelyi vezető ismerheti meg.

Kérdőívek

A kérdőívcsomag három részből áll: (1) Hallgatói adatok; (2) Előadás véleményezése; (3) Szeminárium, gyakorlat véleményezése.

(1) Hallgatói adatok

Kód és jelleg	Kérdés és válaszok
H_1 kötelező	Milyen képzésben vesz részt? Válasszon a legördülő menüből!
	BA
	MA
	osztatlan tanári
	PhD
	szakirányú továbbképzés
H_2 kötelező	A képzési szinten belül hányadik évfolyamon tanul? Válasszon a legördülő menüből!
	1.
	2.
	3.
	4.
	5.
	6.
H_3 kötelező	Milyen képzési formában tanul? Válasszon a legördülő menüből!
	nappali
	levelező
H_4 kötelező	Milyen finanszírozási típusban tanul? Válasszon a legördülő menüből!
	államilag finanszírozott
	költségtérítéses
H_5 kötelező	Milyen értékelést kapott az értékelt tárgyból? Válasszon a legördülő menüből!
	letiltva
	nem értékelhető
	nem felelt meg
	megfelelt
	kiválóan megfelelt
	elégtelen (1)
	elégséges (2)
	közepes (3)
	jó (4)
jeles (5)	
H_6 kötelező	Milyen arányban vett részt az értékelt órán? Válasszon a legördülő menüből!
	szinte minden órán részt vettem
	több órán vettem részt, mint ahány órán nem
	körülbelül a felén részt vettem, a felén nem vettem részt
	több órán nem vettem részt, mint ahány órán igen
	nagyon kevés órán vettem részt

(2) Előadás véleményezése

Kód és jelleg	Kérdés és válaszok (értékek)
EA_1 kötelező	Mennyire voltak követhetőek az órák? Válasszon a legördülő menüből!
	teljes mértékben követhetőek voltak (5)
	többnyire követhetőek voltak (4)
	közepes mértékben voltak követhetőek (3)
	többnyire nem voltak követhetőek (2)
egyáltalán nem voltak követhetőek (1)	
EA_2 kötelező	Mennyire volt motiváló az oktató a félév során? Válasszon a legördülő menüből!
	nagyon motiváló volt (5)
	motiváló volt (4)
	közepes mértékben volt motiváló (3)
	kismértékben volt motiváló (2)
egyáltalán nem volt motiváló (1)	
EA_3 kötelező	Mennyire volt segítőkész az oktató a félév során? Válasszon a legördülő menüből!
	nagyon segítőkész volt (5)
	segítőkész volt (4)
	közepes mértékben volt segítőkész (3)
	kismértékben volt segítőkész (2)
egyáltalán nem volt segítőkész (1)	
EA_4 kötelező	Megtartotta-e végig az oktató az órákat? Válasszon a legördülő menüből!
	szinte minden órát végig megtartott (5)
	több olyan óra volt, amit végig megtartott, mint amennyit nem (4)
	körülbelül fele-fele (3)
	több olyan óra volt, amit nem tartott meg végig, mint amennyit igen (2)
szinte egyik órát sem tartotta meg végig (1)	
EA_5 kötelező	Egyértelmű volt-e, hogy mit kér az oktató a vizsgán? Válasszon a legördülő menüből!
	teljes mértékben egyértelmű volt (5)
	egyértelmű volt (4)
	közepes mértékben volt egyértelmű (3)
	nem volt egyértelmű (2)
egyáltalán nem volt egyértelmű (1)	
EA_6 kötelező	Milyenek tartja az oktató vizsgáztatási módszerét? Válasszon a legördülő menüből!
	nagyon jónak tartom (5)
	jónak tartom (4)
	közepes mértékben tartom jónak (3)
	nem tartom jónak (2)
nagyon nem tartom jónak (1)	
EA_7 kötelező	Az órán használt segédeszközök, anyagok mennyire segítettek a tananyag feldolgozását, megértését? Válasszon a legördülő menüből!
	igen jelentős mértékben (5)
	nagymértékben (4)
	közepes mértékben (3)
	kismértékben (2)
szinte egyáltalán nem (1)	

EA_8 kötelező	Az oktató milyen gyakran alkalmazott IKT-eszközöket az órán? Válasszon a legördülő menüből!
	szinte mindig (5)
	az órák többségében igen (4)
	fele-fele arányban (3)
	az órák többségében nem (2)
	szinte soha (1)
EA_9 kötelező	Mennyire volt elérhető az oktató a félév során (fogadóórán, e-mailben, Coospace-en)?
	szinte mindig elérhető volt (5)
	többször volt elérhető, mint ahányszor nem (4)
	fele-fele arányban (3)
	többször nem volt elérhető, mint ahányszor igen (2)
	szinte soha nem volt elérhető (1)
EA_10 kötelező	Önreflexió: Mi az, amit ön megtett a minél jobb teljesítmény elérése érdekében e tárgy esetében? Hogyan értékeli felkészültségét?
EA_11 opcionális	Szöveges értékelés (bármilyen, amire a kérdések nem vonatkoztak, vagy adott válasz kiegészítése)

(3) Szeminárium, gyakorlat véleményezése

Kód és jelleg	Kérdés és válaszok (értékek)
SZGY_1 kötelező	Mennyire voltak követhetőek az órák? Válasszon a legördülő menüből!
	teljes mértékben követhetőek voltak (5)
	többnyire követhetőek voltak (4)
	közepes mértékben voltak követhetőek (3)
	többnyire nem voltak követhetőek (2)
egyáltalán nem voltak követhetőek (1)	
SZGY_2 kötelező	Mennyire volt motiváló az oktató a félév során? Válasszon a legördülő menüből!
	nagyon motiváló volt (5)
	motiváló volt (4)
	közepes mértékben volt motiváló (3)
	kismértékben volt motiváló (2)
egyáltalán nem volt motiváló (1)	
SZGY_3 kötelező	Mennyire volt segítőkész az oktató a félév során? Válasszon a legördülő menüből!
	nagyon segítőkész volt (5)
	segítőkész volt (4)
	közepes mértékben volt segítőkész (3)
	kismértékben volt segítőkész (2)
egyáltalán nem volt segítőkész (1)	
SZGY_4 kötelező	Megtartotta-e végig az oktató az órákat? Válasszon a legördülő menüből!
	szinte minden órát végig megtartott (5)
	több olyan óra volt, amit végig megtartott, mint amennyit nem (4)
	körülbelül fele-fele (3)
	több olyan óra volt, amit nem tartott meg végig, mint amennyit igen (2)
szinte egyik órát sem tartotta meg végig (1)	
SZGY_5 kötelező	Egyértelmű volt-e a kurzus követelménye? Válasszon a legördülő menüből!
	teljes mértékben egyértelmű volt (5)
	egyértelmű volt (4)
	közepes mértékben volt egyértelmű (3)
	nem volt egyértelmű (2)
egyáltalán nem volt egyértelmű (1)	
SZGY_6 kötelező	Az órán használt segédeszközök, anyagok mennyire segítettek a tananyag feldolgozását, megértését? Válasszon a legördülő menüből!
	igen jelentős mértékben (5)
	nagymértékben (4)
	közepes mértékben (3)
	kismértékben (2)
szinte egyáltalán nem (1)	
SZGY_7 kötelező	Az oktató milyen gyakran alkalmazott IKT-eszközöket az órán? Válasszon a legördülő menüből!
	szinte mindig (5)
	az órák többségében igen (4)
	fele-fele arányban (3)
	az órák többségében nem (2)
szinte soha (1)	

SZGY_8 kötelező	Milyennek tartja az oktató értékelési, osztályozási módszerét? Válasszon a legördülő menüből!
	nagyon jónak tartom (5)
	jónak tartom (4)
	közepes mértékben tartom jónak (3)
	nem tartom jónak (2)
	nagyon nem tartom jónak (1)
SZGY_9 kötelező	Mennyire volt elérhető az oktató a félév során (fogadóórán, e-mailben, Coospace-en)?
	szinte mindig elérhető volt (5)
	többször volt elérhető, mint ahányszor nem (4)
	fele-fele arányban (3)
	többször nem volt elérhető, mint ahányszor igen (2)
	szinte soha nem volt elérhető (1)
SZGY_10 kötelező	Önreflexió: Mi az, amit ön megtett a minél jobb teljesítmény elérése érdekében e tárgy esetében? Hogyan értékeli aktivitását, felkészültségét?
SZGY_11 opcionális	Szöveges értékelés (bármilyen, amire a kérdések nem vonatkoztak, vagy adott válasz kiegészítése)

A hallgatói vélemények kiértékelése és közzététele

A jelenleg hatályos nemzeti felsőoktatási törvény 5. §-ának (1) bekezdése alapján az oktatókkal kapcsolatos rendszeres hallgatói véleményeket figyelembe kell venni az oktatókat érintő személyi döntéseknél (pl. vezetői megbízás, kinevezés, előléptetés, kitüntetés, jutalmazás).

Kiértékelés

Egy adott tárgy esetében a kiértékelés csak megfelelő arányú válasz esetén lehetséges: a kitöltési aránynak 25%-nál magasabbnak kell lenni. Az elemzést egy erre a célra fejlesztett szoftver végzi. Elemzéskor a következők kiszámolására kerül sor:

- (1) az oktató előadásainak átlaga (egy előadás esetén annak értéke mutatja ezt);
- (2) az oktató szemináriumainak, gyakorlatainak átlaga (egy gyakorlat vagy egy szeminárium esetén annak értéke mutatja ezt);
- (3) az oktató összes előadásának, szemináriumának, gyakorlatának átlaga (ez a TÉR-ben az OMHV-érték: maximum 5, minimum 1).

A célnak megfelelően ezeket további elemzések egészíthetik ki. Az Önreflexiónál (a kérdőívben: EA_10, SZGY_10) és a Szöveges értékelésnél (a kérdőívben: EA_11, SZGY_11) írtakat nem elemzi a rendszer (ezeket változatlanul olvashatja az oktató).

Az értékelés eredményeképpen részletes kép kapható a hallgatók véleményéről, azonban az adatok értelmezésekor figyelembe kell venni olyan tényezőket is, amelyeket nem lehet kontrollálni, s torzíthatják az eredményeket. Például nem tudni, hogy a hallgatói

értékelésben mekkora szerepet játszik a szimpátia, az ellenszenv, esetleg egy korábbi probléma, konfliktus hatása. Ezek feltárása nem célja a véleményeztetésnek.

Közzététel

A nemzeti felsőoktatási törvény (4. § 3. bek.) meghatározza, miként kapják meg az oktatók az eredményeket, illetve azokat rajtuk kívül kik láthatják: az oktató a Neptunban tekintheti meg eredményét (ea-átlag, szgy-átlag, OMHV-érték, önreflexió, szöveges értékelés), amit rajta kívül csak a közvetlen vezetője és a dékán ismerhet meg. A hallgatóknak biztosítani kell, hogy az összesített adatokból nyert, a BTK-ra vonatkozó statisztikai eredményt (kizárólag az átlagok arányait) megismerjék.

A BTK-n már működő intézeti, tanszéki értékelés egyik legnagyobb problémája az alacsony kitöltési arány, aminek háttérében több tényező állhat. Például abban az esetben, ha a hallgatónak nincs jelentős kifogása a kurzus, oktató ellen, nem feltétlen szánja az időt az értékelésre, illetve lehetséges az is, hogy fél az esetleges retorziótól, nem hiszi el, hogy a kitöltés anonim, s nem tárható fel kiléte. Az összefoglaló eredmények közzététele, illetve a segítő, támogató célú következmények (pl. az oktatótól változtatásokat kérnek) ismerete emelheti a kitöltési hajlandóságot, hiszen értelmét láthatják a hallgatók véleményük megfogalmazásának.

Az oktatói eredmények TÉR-ben való megjelenése

Az oktatói eredmény a TÉR része: az oktató által az adott naptári évre eső két félévben oktatott kurzus (előadás, szeminárium, gyakorlat) átlaga. Az erre adható maximum pont: 5. Minimum elvárás: 2 pont. A 2 vagy ez alatti érték esetében a dékán vizsgálatot kezdeményezhet a helyzet tisztázására, melynek folyamatáról és eredményéről tájékoztatást kell adnia az érintett oktatónak (véleményezettnek) és a BTK HÖK elnökének.

Jelen szabályzatot az SZTE BTK Kari Tanácsa 2021. 04. 15-én a kari Minőségbiztosítási és minőségfejlesztési programhoz kapcsoltn a 44/2021. sz. határozatával elfogadta. Jelen szabályzat a közzététel másnapján, 2021. 04. 23-án lép hatályba.

Szeged, 2021. április 22.

Prof. Dr. Gyenge Zoltán
dékán

Dr. Kasik László
oktatási dékánhelyettes